

Predlog platforme za učešće delegacije koju predvodi ministar ljudskih i manjinskih prava Fatmir Gjeka na Okruglom stolu „Razmjena iskustava o integracionim politikama u jugoistočnoj Evropi“, 28-30. septembar 2022. godine, Hag, Kraljevina Nizozemska

Nj.E. Kairat Abdrakhmanov Visoki komesar za nacionalne manjine Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (u daljem tekstu OEBS) uputio je poziv resornom ministru ljudskih i manjinskih prava Fatmiru Gjeki za učešće na okruglom stolu „Razmjena iskustava o integracionim politikama u jugoistočnoj Evropi“.

Poziv je upućen visokim zvaničnicima iz jugoistočne Evrope u čijoj je nadležnosti manjinska politika.

Odlukom iz Helsinkija iz jula 1992. godine, OEBS je ustanovio položaj Visokog komesara za nacionalne manjine sa namjerom da se u najranijoj fazi pokušaju sprečiti napetosti i sukobi koji se odnose na pitanja nacionalnih manjina. Zaštita ljudskih prava uključujući i manjinska prava u neraskidivoj je vezi sa očuvanjem mira i stabilnosti unutar zemalja i između njih. Države imaju obavezu da garantuju svima jednake mogućnosti učešća u ekonomskom, društvenom, kulturnom i političkom životu. S tim u vezi, ukoliko u raznolikim društvima nema dobre integracione politike, postoji opasnost da različite zajednice postanu u sve većoj mjeri izdvojene i da nemaju osjećaj pripadnosti u društvu. Takve situacije mogu se ublažiti integracionim procesom kojim će se dobro upravljati, a taj proces može direktno doprinijeti sprječavanju eskalacije napetosti u konflikt i istovremeno biti preduslov za izgradnju društva ravnopravnosti.

Da bi podržale proces integracije, države treba da prihvate politiku kojoj je cilj stvaranje društva u kojem se raznolikost poštuje i u kojem svako, uključujući pripadnike etničkih, jezičkih, kulturnih ili vjerskih grupa doprinosi izgradnji i održavanju zajedničkog i inkluzivnog građanskog identiteta.

Crna Gora posvećeno radi na zaštiti i unaprijeđenju manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u cilju njihove pune uključenosti u crnogorsko društvo. Manjinski narodi daju punu podršku integracionim procesima Crne Gore pa je shodno tome neophodno da budu direktno uključeni u sve strukture kako bi dali svoj puni doprinos.

Svrha predmetnog okruglog stola je olakšavanje razmjene iskustava i postignuća, izazova i najboljih praksi između različitih strana sa zajedničkim ciljem promocije i unaprijeđenja društvene integracije. Dodatno, događaj će biti prilika da se učvrste kontakti i ubrza razvoj profesionalnog foruma da dalju saradnju i inicijative.

Cilj okruglog stola je da poveže predstavnike centralizovanih mehanizama, agencija i institucija u čijem su mandatu manjinske politike. Iskustvo Crne Gore u upravljanju društvom bogatom različitostima obogatiće diskusiju primjerima svoje pozitivne prakse u izgradnji društvene kohezije, dok će istovremeno biti obogaćena iskustvima drugih zemalja jugoistočne Evrope i Misije OEBS-a.

Događaj je svakako dobra prilika za razmjenu mišljenja u vezi sa aktuelnim izazovima, pozitivnim praksama i strategijama, za izgradnju partnerstava i umrežavanje aktera i mehanizama u čijoj je nadležnosti unapređenje i zaštita prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i integracija raznolikih društava u regionu OEBS-a.

Suština zaštite pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica je u obezbjeđivanju uslova u kojima mogu nesmetano i bez pritisaka funkcionisati i razvijati se kao jedinke i odgovarajući kolektiviteti sa svim svojim posebnostima. S tim vezi, Crna Gora pored osnovnih ljudskih prava i sloboda, u cilju zaštite ukupnog nacionalnog identiteta, svojim Ustavom i zakonima manjinama daju i set dodatnih prava. U zakonodavnom i institucionalnom okviru, Crna Gora unaprijeđuje položaj manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica sa ciljem integrisanog pristupa istih. Cilj ovakvog pristupa jeste upravo u tome da se kvantitet različitih činilaca stavi u funkciju promocije, poštovanja i zaštite manjinskih prava, uz njihovu punu usklađenost.

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava sa partnerima sprovodi Strategiju manjinske politike 2019-2023. kojom su predviđena institucionalna rješenja odnosno operativna struktura i funkcionalna zastupljenost svih učesnika procesa implementacije.

Visoki komesar za nacionalne manjine OEBS-a podnio je izvještaj o Crnoj Gori 7. jula ove godine nakon ekspertske misije koju je imao u novembru 2021. godine. U izvještaju Nj.E. Abdrakhmanova stoji, između ostalog da je Crna Gora izgradila jak i dobar zakonodavni i politički okvir zaštite manjinskih prava i raznolikog društva, prepoznao je široko zadovoljstvo pravnim mehanizmima za unapređenje interesa manjinskih naroda, kao i ukupnom saglasnošću svih aktera za bolju implementaciju postojećeg jakog zakonodavnog okvira.

S tim u vezi, smatramo učešće ministra ljudskih i manjinskih prava predmetnom događaju veoma važnim.

U sastavu delegacije koja će učestvovati na događaju pored ministra ljudskih i manjinskih prava učestvuju i državni sekretar Astrit Hoxha i šefica Kabineta Sanja Žugić.